

J. KRÁL: Česká filosofie. Nástin vývoje podle disciplin. Vysokoškolské rukověti. Řada spisů duchovědných. Svazek 4. Praha, 1937.

Str. 69:

Proti úzce empirickému pojetí věd přírodních a zvláště chemie, zastupovanému prof. Boh. Raymanem, směřuje k filosofickému pojetí základních problémů, jsa v tom spolupracovníkem Ostwaldova směru, hutní chemik a posléze profesor pražské techniky FR. WALD /1861-1930/. Z jeho prací jsou s tohoto hlediska významny Kritische Studie über die wichtigsten chemischen Grundbegriffe v Ostwaldových Annalen der Naturphilosophie 1902, též francouzsky v Bibliothèque du Congrès International de Philosophie 1900, a Experiment a teorie v chemii, Věstník Královské české společnosti nauk 1909 /otištěno též v Chemických listech 1909/.

Chemický Mendělejevův zákon periodický pokládá nejen za základní zákon přírodní, nýbrž rozšiřuje jej volným analogisováním i na všechno dění vesmírné jako zákon všeobecné periodicity a ztotožňuje s Nietzscheovou a Spencerovou ideou věčného koloběhu OLDŘICH STRÁNSKÝ /1896/, profesor průmyslové školy v Moravské Ostravě, ve spisku Chemie a filosofie Od ideje věčného koloběhu k zákonu všeobecné periodicity 1927 /část toho již v České myslí 1925/. Periodicity vymezuje a dále dělí v Pokuse o třídění periodických skutečností, Česká mysl 1931.

Vzpomínka na chemika a filozofa F. Walda.

Dnes před 80 lety narodil se vynikající chemik-teoretik a filozof František Wald, jenž po ukončení studií technických působil nejdříve jako chemik kladenských železáren. Vypracoval množství původních analytických metod, užívaných pro výrobu zvláštní ocele, z nichž je známa manganová metoda Volhart-Waldova. Jeho kritické práce v oboru teoretické chemie směřovaly vesměs k reformě základních názorů na chemii a byly uveřejněny v nejvážnějším tisku domácím i zahraničním. Vynikl zejména svými pracemi z oboru termodynamiky a nauky o energii. Z větších všeobecnějších jeho děl zaslouží pozornosti Chemie fázi, jejíž druhý díl dokončoval v posledních letech svého života. Základní teorie chemických operací a poslední jeho dílo Vitální chemie, které dokončiti mu smrt nedovolila. Jeho vědecké práce získaly mu přátelství odborníků světového jména, mezi něž náleželi proslulý vídeňský fyzik Ernst Mach, lipský chemik Walther Hempel a mnoho jiných.

O uznání jeho vědeckého významu se zasloužil nositel Nobelovy ceny profesor lipské university Ostwald, jenž na Walda vzpomíná s velkým potěšením ve svých dílech Linie života a Požadavky dne. Když profesor Ostwald na zahraničním fóru upozornil na vědeckou práci Františka Walda, uskutečnila bývalá vídeňská vláda návrh profesorského sboru české techniky v Praze, aby na tomto ústavě byla zřízena nová zvláštní stolice pro Walda, kde by se mohl věnovat jen své vědecké práci. Použiv názorů Waldových, přepracoval prof. Ostwald svou analytickou chemii. Wald vyslovil po prvé nejširší definici chemického individua. Na české technice v Praze působil 20 let (1908—1928). V posledních dvou letech před smrtí žil tiše v ústraní své rodiny a byl činný vědecky do posledního dechu. Zemřel r. 1930 ve Vítkovicích.

Vý

by J. J. J. J. J.

řed. NT museu

9. ledna 1941

• Vzpomínka na chemika a filosofa F. Walda

Dne 9. ledna uplynulo osmdesát let od narození vynikajícího chemika-teoretika a filosofa Františka Walda. Narodil se roku 1861 v Brandýsku u Slaného a po ukončení studií technických působil nejdříve jako chemik kladenských železáren. Vypracoval množství původních analytických metod, užívaných pro výrobu zvláštní oceli, z nichž je známa manganová metoda Volhart-Waldova. Jeho kritické práce v oboru teoretické chemie směřovaly vesměs k reformě základních názorů na chemii a byly uveřejněny v nejvýznamnějším tisku domácím i zahraničním. Vynikl zejména svými pracemi z oboru termodynamiky a nauky o energii. Z větších jeho děl

zaslouží pozornosti Chemie fází, Základní teorie chemických operací a poslední jeho dílo Vitální chemie, které dokončiti mu smrt nedovolila. Jeho vědecké práce získaly mu přátelství odborníků světového jména, mezi něž náleželi proslulý vídeňský fysik Ernst Mach, lipský chemik Walther Hempel a mnoho jiných. O uznání jeho vědeckého významu se zasloužil nositel Nobelovy ceny profesor lipské university Ostwald, jenž na Walda vzpomíná s velkým potěšením ve svých dílech Linie života a Požadavky dne. Když profesor Ostwald na zahraničním fóru upozornil na vědeckou práci Františka Walda, uskutečnila bývalá vídeňská vláda návrh profesorského sboru české techniky v Praze, aby na tomto ústavě byla zřízena nová zvláštní stolice pro Walda, kde by se mohl věnovat jen své vědecké práci. Použiv názorů Waldových, přepracoval prof. Ostwald svou analytickou chemii. Wald vyslovil po prvé nejširší definici chemického individua. Na české technice v Praze působil dvacet let (1908—1928). V posledních dvou letech před smrtí žil tiše v ústraní své rodiny a byl činný vědecky do posledního dechu. Zemřel roku 1930 ve Vítkovicích.

M. O.

In 33 str. 41.

Památce vynikajícího českého chemika.

Prof. Wald, vynikající průkopník české vědy.

Profesor Wald František, vynikající chemik-teoretik a filosof, narodil se před 80 lety 9. ledna 1861 v Brandýsku v okrese slánském. Byl členem akademického sboru českého vysokého učení technického v Praze od r. 1908. Zemřel ve Vítkovicích 19. října 1930.

Po studiích téměř 25 let prakticky působil jako chemik v Kladně, kde vypracoval množství původních analytických method, užívaných pro výrobu zvláštní ocele tu i v cizině (manganová metoda Volhart-Waldova). Proslul svými kritickými pracemi z oboru theoretické chemie, jež vesměs směřovaly k reformě základních názorů chemie a které byly publikovány v předním tisku domácím i zahraničním. Zejména vynikající byly jeho práce z oboru thermodynamiky, nauky o energii a větší speciální souborná práce »Chemie fází«, jejíž druhý díl chystal se dokončiti před smrtí. Ještě necelý rok před smrtí vydal v pražské akademii věd své poslední dílo »Základní theorie chemických operací« a skorem do posledních dnů pracoval na díle »Vitální chemie«, jež jeho smrtí zůstalo nedokončené.

Pro své vynikající práce těšil se prof. Wald přátelství mužů světového jména, mezi něž náleželi proslulý vídeňský fysik Ernst Mach, lipský chemik Walther Hempel, vynálezce známého séra Paul Ehrlich, který v prof. Waldovi poznal i vynikajícího matematika a zamýšlel jej použiti jako svého spolupracovníka pro matematickou část svých bakteriologických prací (zředování), francouzský fysik Duhem a mnoho jiných. O uznání vědecké práce prof. Walda se nejvíce zasloužil nositel Nobelovy ceny, býv. profesor lipské university Ostwald, jenž s velkým potěšením ho vzpomíná ve svých dílech »Linie života« (Lebenslinien) a »Požadavcích dne« (Forderungen des Tages). Prof. Ostwald pak na zahraničním fóru (v Londýně na Faraday-lektuře) upozornil na vědeckou práci F. Walda. To pak dalo podnět bývalé vídeňské vládě, že uskutečnila návrh profesorského sboru pražské české techniky, zvláště když se o to zasadil za svého pobytu ve Vidni Ostwald a Mach, aby při pražské technice byla zřízena nová speciální stolice pro F. Walda, aby se mohl věnovati pouze své vědecké práci. Tehdy v bývalém mocnářství Ostwald nazval Walda »rakouským J. B. Richterem«. Použiv názorů Waldových, přepracoval Ostwald i svoji analytickou chemii. Wald první vyslovil nejširší definici chemického individua. Poslední dvě léta před svou smrtí prof. Wald nepřednášel, žil tiše v ústraní své rodiny a hledal před těžkými životními ranami až téměř do posledních dnů útěchu v pilné vědecké práci.

Památce prof. Františka Walda

Dnes je tomu osmdesát let, co se v B. andýsku v okrese slánském narodil vynikající chemik-teoretik a filosof, profesor František Wald. Od roku 1908 byl profesorem vysokého technického učení v Praze. Zemřel ve Vítkovicích 19. října 1930.

Po studiích téměř 25 let prakticky působil jako šéfehemik na Kladně, kde vypracoval množství původních analytických metod, užívaných pro výrobu zvláštní oceli tu i v cizině (manganová metoda Volhart-Waldova). Proslul svými kritickými pracemi z oboru teoretické chemie, jež vesměs směřovaly k reformě základních názorů chemie a které byly publikovány v předním tisku domácím i zahraničním.

Pro své vynikající vědecké práce těšil se prof. Wald přátelství mužů světového jména, mezi něž náleželi proslulý vídeňský fysik Ernst Mach, lipský chemik Walther Hempel,

vynálezce známého séra Paul Ehrlich, který v prof. Waldovi poznal i vynikajícího matematika a zamýšlel ho použít jako svého spolupracovníka pro matematickou část svých bakteriologických prací, dále francouzský fysik Duhem a mnoho jiných. O uznání vědecké práce prof. Walda se nejvíce zasloužil nositel Nobelovy ceny, býv. profesor lipské university Ostwald, jenž s velkým potěšením ho vzpomíná ve svých dílech. Prof. Ostwald na zahraničním fóru (v Londýně na Faraday-lektuře) upozornil na vědeckou práci F. Walda. To pak dalo pođnět bývalé ví-

deňské vládě, že uskutečnila návrh profesorského sboru pražské české techniky, zvláště když se o to zasadil za svého pobytu ve Vídni Ostwald a Mach, aby se mohl věnovat pouze své vědecké práci. Tehdy v bývalém rakouském mocnářství Ostwald nazval Walda »rakouským J. B. Richterem«. Použív názorů Waldových, přepočoval Ostwald i svou analytickou chemii.

Poslední dvě léta před svou smrtí prof. Wald nepřednášel, žil tiše v ústraní své rodiny a hledal před těžkými životními ranami až téměř do posledních dnů útěchu v pilné vědecké práci.

Dr. A. Kist: Vapourinämest. prof. Dr. Weidh.
Sup. Ch. O. XVI, z. A. 1941.

Berpijens abend. schain

M. D. Bentloni
pro huta 15 Ch. O.

2, XII, 55,
T.

vicius 1960.

Vikima do volimulhu naxten

Referáty o knihách.

Two Czech Chemists Bohuslav Brauner and František Wald. By Gerald Druce. Published by The New Europe Publishing Co Ltd, 29, Great James Street, London W. C. 1, 1944. — 68 p. — Price 3/6.

Všichni stále cítíme, jak je pro nás nevhodné, že odborníci velkých národů neznají naši řeč a nemohou přímo sledovat naši vědeckou literaturu. Tomu nedostatku výborně čelila svépomocná akce profesorů Heyrovského a Votočka, kteří s velkými osobními obětmi vydávali Collection. Přímá pomoc příslušníků velkých národů při zmiřňování této naší izolace je tak obtížná a vzácná, že s ní ani nepočítáme. Tím radostnější je pak překvapení, dostane-li se nám do rukou knížka o našem Braunerovi a Waldovi, napsaná anglickým chemikem.

Autor oné knížky Gerald Druce, fyzikální chemik, pracoval kdysi u prof. Heyrovského, naučil se česky a byl promován na Karlově universitě. Od té doby sleduje ze své vlastní českou chemickou literaturu. Z velkých osobností naší vědy upoutali ho zvláště Brauner a Wald. Prostudoval si jejich vědecké dílo, seznámil se s jejich životními osudy a ve své monografii vykreslil s vědeckou pozorností opravdu výstižně jejich postavy, a to na pozadí našeho kulturního a společenského prostředí. V podrobných soupisech jejich prací zaznamenává také publikace české.

V úvodu své knížky črtá autor lapidárními tahy vývoj české přírodní vědy. V 15. a 16. stol. česká přírodovědecká literatura měla poměrně vysokou úroveň, ale po roce 1620 byl vývoj násilně přerušena. Za národního osvobození nastává také nový vývoj chemie, jehož stupně autor charakterizuje daty, kdy byly založeny vědecké společnosti, ústavy a odborné časopisy. Po politickém osvobození sta českých chemiků podávají sdělení o svých výzkumech. Z nich mnohá mají trvalou cenu, ale vědeckým světem nebyla dosud plně oceněna, neboť jsou ve světě málo známa. I dílo tak vynikajících individualit, jako jsou Brauner a Wald, jest nedostatečně známo.

Bohuslavu Braunerovi věnuje autor 40 stran. Popisuje poutavě rodinné prostředí, v němž hoch vyrůstal. Vzpomíná ovzduší Metternichova absolutismu, vykládá politický význam Dr. Fr. Braunera, otce Bohuslavova, pražskou revoluci v r. 1848, kulturní panslavismus a režim Bachův. Na Bohuslava měl v dětství vliv jeho děd z matčiny strany Karl August Neumann, profesor chemie na pražské technice. Výzkumné práce z anorganické chemie počal Brauner za studií na technice u prof. Františka Štolby, jemuž věnuje Druce řádky plné uznání. Již za svých pražských studií poznává Brauner Mendělejevův periodický zákon, jenž na něho učiní ohromný dojem. Anorganická chemie, kterou si oblíbil, byla tehdy vlastně jenom snůškou pokusů a analogií. A tu přichází Mendělejev a vyslovuje základní zákon vším pronikající. Jednadvacetiletému Braunerovi je dána směrnice pro vědeckou práci na celý život. Druce pak líčí Braunerova studia v cizině, dva roky u Bunsena v Heidelbergu a dva roky v Manchesteru u H. Roscoe'a. Po habilitaci na pražské universitě r. 1882 začíná pak naplňování vlastního badatelského programu v neustálé souvislosti s myšlenkami Mendělejevova systému. Bylo to hlavně určování atomových vah, spleť problémů otázka, jaké postavení zaujmají prvky vzácných zemin v soustavě, a volba prvku, který je základem pro vypočítávání atomových vah. Autor podrobně vysvětluje a dokládá metody a výsledky této veliké, déle než půl století trvající práce.

jejíž hodnota byla uznávána celým vědeckým systémem.

Další oddíl knížky věnuje Druce Františku Waldovi. Běh Waldova života je prostý. Po studiu chemie na pražské technice se stává r. 1882 chemikem a brzy šéchem chemikem Pražské železářské společnosti v Kladně, roku 1908 byl jmenován profesorem pražské techniky. Autor upozorňuje, že velký vliv na rozvoj matematického smyslu nadaného dítěte měl jeho výborný učitel na obecné škole. Wald jako inženýr hutí projevoval velký zájem o výrobní technologii železářskou, ale vedení kladenského závodu, snad z přílišné opatrnosti, nevyužívalo jeho návrhů k zlepšování provozu a tak jeho skutečný zájem obracel se stále víc k otázkám chemie theoretické. Druce podává hlavní výsledky Waldových spekulací. Vychází z *Waldovy teorie fází*, uvádí jeho definice hlavních pojmů jako je *čistá látka*, *chemická součástka* a *prvek*, a jeho odvození *zákonu stálých a množných poměrů*, jakož i *teorie valencí*, a to bez atomistiky. Vysvětluje také *Waldův axiom o počtu neodvislých akcí a reakcí*, z něhož Wald dedukoval *Gibbsovo pravidlo fází*, aniž by použil termodynamiky. Konečně podává obsah Waldovy poslední publikace: *Základy teorie chemických operací*. Autor vykládá Waldovy myšlenky zevrubně, neboť v britském světě jsou málo známy.

Znamenitá monografie G. Druce a vzbudila v Británii tak velký zájem, že její náklad byl brzy rozebrán. Na český knihkupecký trh se již nedostala. Doufáme, že autor brzy pořídí nové vydání a že tím poskytne i našim chemikům možnost, aby jeho knížku poznali. Za to, co pro lepší poznání naší vědy za hranicemi učinil, jsme mu zavázáni a vděční.

Ing. Dr. Antonín Kříž.

Vladimír Smeykal: *Chemické vzorce a rovnice*. III. přepracované vydání. 1946. Nákladem „Studia“ v Brně. — Cena 18 Kčs, (53 str.).

Třetí vydání drobné příručky ukazuje, že spisek se těšil dosti velké pozornosti přes to, že již v dřívější době se tímž thematem zabývala knížka Bačkova, nesporně hodnotnější. Autor, středoškolský profesor, snažil se doplnit učivo čtvrté a páté třídy středních škol poznámkami, které nemohou být uváděny ve stručných školních učebnicích. Zatím co Bačkova knížka měla formu daleko vědeckější a podávala vedle technických, mezinárodních a latinských názvů často i velmi odborné detaily, je Smeykalův spisek stručný, velmi prostý a je určen je pro začátečníky.

Je škoda, že autor neudává prvky, jejichž valence je zcela stálá, takže i adjektivní koncovka jejich je jen jediná a tedy zcela určitá. Při názvu „hydrid“ (str. 14) mělo být poukázáno jen na *netěkavé* (tedy pevné) podvojně sloučeniny prvku s vodíkem (též str. 20). *Sírokyanatan* (str. 37) je název málo užívaný, obvyklejší je název *rhodanid* nebo *sulfokyanid*. Posléze (str. 49–53) autor ukazuje na příkladech, kterak se dají vypočítati koeficienty před vzorci molekul v rovnicích: Obrací se při tom jen k cestě ryze matematické, takže úloha se posléze převádí na řešení několika jednoduchých rovnic, kde koeficienty jsou veličinami neznámými. Ale to pro účely střední školy je potřebné jen v málo případech a lépe snad je rozložit složitější rovnici (na př. se třemi komponentami) na jednodušší reakční fáze, byť i neskutčné, které pak algebraicky sečteme, pomocné meziprodukty se při tom vyloučí a získáme tak výslednou rovnici.

Dr. Karel Komárek.

kající se transuranských prvků (str. 21), a v dopisech výrobu prvků č. 43 a č. 85 (str. 24).

Prvek č. 43 pojmenovali C. Perrier (z janovské university) a E. Segrè (z kalifornské university) technetium (Tc) podle řeckého *τεχνητός* = umělý. Pojmenování masurium je zavrženo, ježto se prvek č. 43 v přírodě nevyskytá a nemohl být manžely Noddackovými izolován.

Různé zprávy.

Pojmenování nových umělých prvků

přináší první lednové číslo Nature sv. 159 (1947) ve výstižné přednášce prof. F. A. Panetha (str. 8–10), v poznámce o přednášce prof. G. T. Seaborga, tý-

Š. Šandera
Výzkumný ústav
Československého průmyslu
cukrovarnického

2 33

V Praze dne 27. 2. 1946.

O p i s

Š 352 H

Pan

Ing. Dr. F. Wald,

M o r . O s t r a v a
Vítkovické železářny

Vážený a milý pane kolego.

V Akademii jsem právě dostal do rukou knížku s velmi pěkným životopisem pana prof. Walda. Posílám Vám recenzi pro případ, že byste si ji chtěl z Anglie opatřit. Pokouším se, zda se nepodaří ji vydat česky. Je opravdu mimořádně a svědomitě psaná. Těším se z ní, protože nám pomáhá - alespoň v cizině - splácet veliký dluh, který všichni máme k památce profesora Walda, člověka, učitele, vědce, technologa i myslitele.

Uctivě a srdečně Vás pozdravuje

Váš oddaný:

podpis
Ing. Dr. K. Šandera

Příloha: 350.

F. Wald

Mor.Ostrava 10.-3.III.1946.

Vážený pane řediteli. Milý pane kolego. *x Sanders.*

Snad ani netušíte, jakou Jste mi udělal radost zasláním svého dopisu s recenzí o Two Czech Chemists/350-/.
x

Kdo by byl dovedl lépe a srdečněji napsat posudek Druce-ovy zasloužilé práce? Ani to nevíte, že si cením, že Jste referát napsal právě Vy, kterého tak dobře znám a o kterém vím, jak si otce opravdu cenil a jak jeho snahy chápal!

Udělal byste mi velkou službu, o kterou s udáním důvodů jen nerad píši, ale které neskrývám: kdybyste referát dal uveřejnit v Svobodných novinách. Pokládám si totiž za velkou čest, že moje skrytá práce se sbíráním všech uvedených dokladů našla tolik uznání a ocenění od Duce i od Vás, a že našla při vydání Collection 1930 tolik vědeckých přátel, že jich mohli k osvětlení otcova díla tak pietně použít. Prof. Šimek se mně omlouval, že právě bibliografie byla omylem uvedena pod jeho jménem.
x

O knize G.D. jsem se dozvěděl od svého zdejšího přítele, fyzika Prof. F. Veselého, který měl na můj popud v ostravském rozhlase v předvečer otcova výročí narozenin/85 let/ proslov o otcově díle. Knihu jsem dostal tyto dny leteckou poštou z Londýna od holandského přítele mého syna. Tu jsem tedy čekal - ale nečekal jsem Váš dnešní opravdu přátelský dopis, za který ani dost srdečně nedovedu poděkovati. Taková služba se dá jen ve své váze procítit!
x

Otcovy práce, spisy, dopisy slavných vědců, rodinné doklady, výpisky a kontofota nedostižných referátů a prací sbírám od svého mládí a doufám, že mně to jednou nebude zapomenuto. Je toho asi již 20 svazků. Část byla během války schována v zaletovaných krabicích
x

dvě hlubiny, 1250 m. pod zemí

X a nebyla-bohudík-odvezena, zašantročena, oč jsem se musil v posledních dnech okupace velmi starat. Dopadlo to dobře a zpracování čeká na dobu mého odpočinku.

O práci Druce-ově jsem se později dozvěděl i v M A P od p. Dr. Špačka, který, myslím také chystal o ní časopiseckou zprávu. Ale váhu může mít jen posudek odborníka a tím Jste v tomto případě Vy.

X -Ale jednu prosbu si nesmím, pane doktore odpuštiti a ta se týká návrhu M A P pro zřízení výzk. ústavů v Lidicích. Ztratil jsem tam sice celou rodinu svého bratrance, ale ať mně on, zastřelený mezi prvními deseti, odpustí, že myslím, že by podobný ústav pro hutnictví mohl být po mém názoru jen tady. Sděluji Vám to také proto, aby se nezdálo, že skrytě pracuji proti Vaším snahám v M A P. Slezsku se totiž musí pomoci. Přestěhováním V. š. b. do Ostravy se nám zde zdá ten problem rozluštěný.

Přijměte ještě jednou srdečný dík za svou pozornost a za radost, kterou Jste mi připravil!

Srdečně Vás pozdravuje Váš

oddaný

F. G. G.

Pan

ředitel Ing. Dr. Karel Šandera,
Praha-Střešovice,
Cukrovarnická 10.

P ř e k l a d .

Praha, 14, března 1946.

Gerald Druce. l..
Náš domov -315 Norbury Avenue,
London SW 16.

Vážený pane Dr.Druce,

Nemohu Vám ani říci jak jsem vděčen za Váš laskavý dopis z 5. března, který jsem právě obdržel. Přečetl jsem s velkým uspokojením vaše sdělení o původu Vaší knihy a cítím se povinnen srdečně Vám poděkovati. Jsem vděčen za Vaši snahu pomoci našemu národu v těžkých poválečných dnech a upřímně doufám, že nám pomůžete podobným způsobem i v budoucnu.

Dovolte, abych podotkl následující k svému poslednímu dopisu:

Žádal jsem jednoho našeho vydavatele zdali by mohl uveřejniti Vaši knihu v českém překladu. Jelikož mi odpověděl kladně, dovoluji si Vás požádati zdali a za jakých podmínek dal byste laskavě příslušné povolení a schválil překlad. Vydavatelská firma /Orbis/ navrhuje vydání obou dílů odděleně, t.j. v jednom svazku prof. Braunera a ve druhém Prof. Walda. Podle tohoto návrhu překlad Vaší knihy by se zvětšil o úvodní poznámku a eventuelně o jiné poznámky některých žáků a příbuzných prof. Braunera a prof. Walda. Tyto bibliografie dosáhly by tímto způsobem každá asi 16 stran, t.j. asi normální svazek celé knihovny o významných mužích, vydaný touto firmou. V případě kladného vyřízení neopominu zaslati Vám příslušné rukopisy zavčas.

Před několika dny měl jsem to potěšení mluvit o Vás se svým dobrým přítelem panem Dr. Kořánem, který mne prosil, abych Vám vyřídil pozdravy.

Děkuji ještě jednou za Vaši laskavost a poručím se Vám

.....

Dr. Sandera

Doporučeně
leteckou poštou.

Dr. techn. Eduard Schmidt
Praha-Dejvice, Kadeřákovská 5
Tel. 744-48

16. 3.46.

Milý Franci,

Děkuji Ti za toho Drucea. Bohužel se mi to moc nelíbí, zvláště proto, že píše, že oba rodiče dědečkovi byli Němci. To je sice pravda, ale potřebovalo by vysvětlit, proč dědeček byl Čech u-
vědomělý. Myslím, že by bylo na čase vytáhnout ten Kladenský
žsajt a trochu tu věc osvětlit. Prosím Tě, uvažuj o tom.

Br. Šandera to chce přeložit do češtiny a chtěl na mně, abych
napsal jakýsi úvod či doplněk, což jsem odmítl s odůvodněním,
že jsem příliš "příbuzný" pro takovou věc. Navrhl jsem mu, aby
uvážil Quadráta, nebo Vlčka. Ovšem, když mně o tom psal
Dr. Šandera, tak jsem ještě neznal, co p. Druce napsal. Myslím,
že by bylo nejlépe požádat p. Drucea, aby to napsal znovu a
lépe, anebo požádat někoho jiného / Vlčka ? /, aby on to vyro-
bil lépe a pak to přeložil do angličtiny. To je ovšem teď můj
okamžitý nápad. V každém případě se však musí uvažít.

Buďte zdrav

Váš

Ed.

Výzkumný ústav

Československého průmyslu
cukrovarnického

Praha-Střešovice, Cukrovarnická 10

Telefon 705.89

Stanice: Dráhy Dejvice

V Praze, dne 25. 3. 46.

Pan

Ing. Dr. F. Wald
ředitel

M o r . O s t r a v a
Vítkovické železářny.

Š526H.

Vážený pane doktore!

Doplňuji svůj poslední dopis zprávou, že mi právě poslal pan Dr. Druce svolení k překladu. Dovoluji si proto dotaz, zda byste nemohl partii o panu prof. Waldovi přeložit sám, nebo zda bych měl o překlad požádati p. Dr. E. Schmidta. Měrad bych překlad svěřoval profesionálnímu překladáči, neboť právě na této části velmi mnoho záleží. Čistě po formální stránce sděluji, že nakladatelství platí 1.000.- Kčs za překlad jednoho archu / 16 stran anglického textu / .

Těší se na Vaši zprávu a poroučí se Vám

s pěkným pozdravem Váš:

podpis

Ing. Dr. K. Šandera

Pan

ředitel Ing. Dr. Karel Šandera
Praha-Strešovice
Cukrovarnická 10

Vážený a milý pane řediteli .

Odovídám na Váš dopis ze 14.3.46 a děkuji za laskavé zaslaní kopie dopisu Dr. Druceovi s udáním jeho adresy London, SW 16, Náš domov, 315 Norbury Avenue. Můj syn Milan totiž v nejbližší době chystá se na cestu do Anglie, tak je možné, že tam bude moci vyřídit nějaké vzkazy.

Pokud se to týká Vašeho návrhu, pane doktore, abych Váš překlad doplnil rodinnými poznámkami, Vám sděluji, že jsem si ce ochoten dáti Vám vše, co jsem sám pro rodinnou kroniku již napsal a co ještě míním na Vaše přání dopsati, ale poznamenávám, že můj otec si přával, aby jeho práce byla užitekována a, aby se o něm jako člověku raději méně mluvilo, nebo psalo.

X Kládl bych tedy velikou váhu, kdyby se našel někdo, kdo by dovedl vystihnouti smysl otcových snah a význam i pro moderní stav naší chemické vědy. Neovládám tak dalece angličtinu, abych stanovisko Druceovo v této kritice, nebo posudku měl ujasněno.

2 Obávám se, a dovolte abych to otevřeně řekl, že rozdělením překladu na dva díly utrpí do jisté míry právě díl druhý.

Budu tyto dny v Praze, resp. v Kladně a bude-li mi jen trochu možno, domluví se, pane řediteli s Vámi. Také s sebou vezmu něco z toho, co jsem dosud napsal a doufám, že o tom budeme moci pohovořiti.

X Svobodné noviny asi zaujmou již svým hlavním redaktorem asi nepříznivé stanovisko. Ale bylo by to neprávem. Právě ve výročí úmrtí p. Osvoboditele jsem v M.O. rozhlasě měl příležitost ukázati na osobní poměr obou těchto mužů. (F.M. a F.W.)

Srdečně Vás pozdravuje

Vám oddaný

Fr. Wok

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
ČESKOSLOVENSKÉHO PRŮMYSLU
CUKROVARNICKÉHO

PRAHA-STŘEŠOVICE, CUKROVARNICKÁ 10
TELEFON 705-89
STANICE DRÁHY: DEJVICE

V PRAZE dne.....2.....dubna 1946.....

Pan

Ing. Dr. F. Wald,
ředitel Vítkovických železáren,
Mor. Ostrava - Vítkovice,

Výstavní 105.

Š595H.

Vážený a milý příteli!

Děkuji Vám za Váš laskavý dopis z 27. m. m. Situace s překladem je dosud nevyjasněna. Orbis potřebuje životopis především po lidské stránce a méně po odborné. Druce píše značně odborně. Jde nyní o to, zda získáme s Vaší pomocí a s pomocí pana Dr. Schmidta takový materiál, aby 32 stran psaných strojem přes řádku bylo opravdu jasným a výstižným obrazem života a snah pana profesora Walda a obsahovalo Druce-ho poznámky jako jádro, nebo se nám to nepodaří a potom budeme musít zrušit jednání s Orbisem a vydat celou knížku celkem bez poznámek v rámci MAP. V prvním případě by knížka dosáhla nákladu 5 až 15.000 a dostala se opravdu do rukou mládeže, takže bude moci příkladem zapůsobit a snad i strhnout, v druhém případě bude převážně omezena na členy akademie, kteří ji možná zařadí do svých knihoven, ale sotva budou číst. Proto bych dal přednost první cestě, ale ta se neobejde bez přímé pomoci Vaší a pana Dr. Schmidta. Nejde ani o překlad, ten bych již obstaral, ale doplňky z čistě lidské stránky jsou nutné.

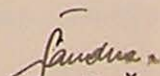
Těším se, že se v dohledné době sejdem a tyto obtíže odstraníme.

Zaslání recenze pro Svobodné noviny jsem zastavil po Vaší poznámce. Denní tisk má jednu špatnou vlastnost: mění rukopisy. Velmi bych nerad, aby - při poměru, o němž se zmiňujete - bylo o panu profesoru Waldovi uveřejněno pod mým jménem něco, co jsem nenapsal. Redaktoři dovedou mistrně změnit smysl vynecháním, jedné věty a vyškrtnutím několika slov. Ne důvěřuji podniku, o němž a priori musím předpokládat nedostatek dobré vůle, a to by tedy v Lidovkách bylo.

Proklep tohoto dopisu posílám panu Dr. Schmidtovi k informaci.

Srdečně Vás pozdravuje

Váš oddaný:

Ing. Dr. K. Šandera.

Mr. Eric Simpson,
90 Summer Street,
ABERDEEN
Great Britain.

F. Wald přeje:

M.D. - 2. 4. 1946

Dear Eric, *Simpson*

Děkuji Vám za pěknou knihu, kterou jsem včas
správně obdržel. Způsobila mi takovou radost, že jsem
Vám zapomněl poděkovat. Prosím o prominutí.

Také nevím, jak vyrovnám svůj dluh, nevím jak poslat pe-
níze a co jsem dlužen. Sdělte mi to prosím. Víím, že i
pošta stála hodně peněz.

Knihka bude přeložena do češtiny a doplněna obrázky.

Pošlu Vám překlad **KNIHY** nakladatele fy. Orbis.

Uvidíte, jak vypadal dědeček Milana.

Milan je v Praze. Studuje matematiku a učí se pilně
anglicky.

F. W.

Ing. Dr. techn.
EMIL WALD.
BRNO - Záhřebský
Vondrákova 10

V Brně, 6. dubna 1946

Doporučení

Pan

Ing. Dr. techn. Karel Šandera,
ředitel výzkumného ústavu

PRÁHA - Střešovice
Čukrovarnická 10

Vážený pane doktore,

můj bratr František mě informoval o Vašem jednání o překladu pojednání p. Ince. Vítám upřímně Váš podnět a sděluji Vám, že bych považoval za správné, obě monografie oddělit a otcí věnovat samostatný svazáček. Nedoporučuji však, doplnit překlad jen rodnými, nebo jinými poznámkami, ale/svěřiti celou věc panu Dr. A. Vlčekovi, jehož považuji za schopného, vytvořit důstojný protějšek a doplněk anglického článku. Látku k tomu bychom poskytli všichni a rádi.

Myslím, že vedle vědeckého významu, který pan Dr. Vlček s takovou oddaností více ocenil ve svém článku "O dvou soubytných fázích" v Chemickém obzoru 1941, bylo by pro českou veřejnost i jistým překvapením správné ujasnění otcovy osobnosti po stránce národní o tom Vám příkládám.

mu "Vzpomínky z mého života na Kladně" z 22./11/1929, ačte mi laskavě exemplář vrátit po nahlédnutí. Druhým členčím nekrologu" ze 23./7. 1921.

článeček ze slavnostního čísla Elektrotechnického obzoru z 2. srpna 1946, který v 2. části obsahuje životopis, jehož zpracování Vám doporučuji. Pokud byste měl zájem o bližší informace, prosím, obraťte se na redakci.

Váš zcela oddaný

Sorgfältig aufbewahren! — Pečlivě uschovávejte!

Absender wird gebeten den umrandeten Teil auszufüllen.

Odesílatel vyplní silně ohraničenou část.

Einlieferungsschein — Podací lístek

Gegenstand (z. B. E-B) Druh zásilky (na př. R)	R 809 (Abkürzungen s. umseitig unter A) (Zkratky viz na druhé straně pod A)			
Angebener Wert oder eingezahlter Betrag Udaná cena nebo vplacená částka	K h (in Ziff. - číslicemi)	Nach- nahme Do- bitka	K h (in Ziff. - číslicemi)	
Empfänger Adresát	Ing. Dr. K. Šandera			
Bestimmungsort Místo určení	Praha - Střešovice			

Einliefer.-Nr. Podací číslo	Gewicht - Váha kg g

Postenname:
Příjeli:

[Signature]

Sorgfältig aufbewahren! — Pečlivě uschovejte!

Absender wird gebeten den umrandeten Teil auszufüllen.

Odesílatel vyplní silně ohraničenou část.

Einlieferungsschein — Podací lístek

Gegenstand (z. B. E-Bf) Druh zásilky (na př. R)	R 804 (Abkürzungen s. umseitig unter A) (Zkratky viz na druhé straně pod A)														
Angegebener Wert oder eingezahlter Betrag Udaná cena nebo vplacená částka	<table border="1"> <tr><th>K</th><th>h</th></tr> <tr><td colspan="2" style="text-align: center;">(in Ziff. - číslicemi)</td></tr> <tr><td colspan="2" style="text-align: center;">~</td></tr> </table>	K	h	(in Ziff. - číslicemi)		~		Nachnahme Do- birka	<table border="1"> <tr><th>K</th><th>h</th></tr> <tr><td colspan="2" style="text-align: center;">(in Ziff. - číslicemi)</td></tr> <tr><td colspan="2" style="text-align: center;">~</td></tr> </table>	K	h	(in Ziff. - číslicemi)		~	
K	h														
(in Ziff. - číslicemi)															
~															
K	h														
(in Ziff. - číslicemi)															
~															
Empfänger Adresát	Ing. Dr. K. Šandera														
Bestimmungsort Místo určení	Praha - Štěrbovice														

Poststempel
účetní údaje

Einliefer.-Nr. Podací číslo	Gewicht - Váha	
	kg	g

Postannahme:
Přijel:

[Signature]

Ing. Dr. techn.
EMIL WALD.
BRNO- Žabovřesky
Vondrákova 10

V Brně, 8. dubna 1946

Doporučení

Pan

Ing. Dr. techn. Karol Šandera,
ředitel výzkumného ústavu

PRAHA - Střešovice
Cukrovarnická 10

Vážený pane doktore,

můj bratr František mě informoval o Vašem jednání o překladu pojednání p. Druce. Vítám upřímně váš podnět a sděluji Vám, že bych považoval za správné, obě monografie oddělit a otci věnovat samostatný svazáček. Nedoporučuji však, doplnit překlad jen rodinými, nebo jinými poznámkami, ale ^{doporučuji} svěřiti celou věc panu Dr. A. Vlčkovi, jehož považuji za schopného, vytvořit důstojný protějšek a doplněk anglického článku. Látku k tomu bychom poskytli všichni a rádi.

Myslím, že vedle vědeckého významu, který pan Dr. Vlček s takovou oddaností více ocenil ve svém článku "O dvou soubytných fázích" v Chemickém obzoru 1941, bylo by pro českou veřejnost i jistým překvapením správné ujasnění otcovy osobnosti po stránce národní.

Nejzajímavější dva doklady o tom Vám přikládám.

Je to fotografie rukopisu "Vzpomínky z mého života na Kladně" z 22./11/ 1929, uloženého v kladenském muzeu. Raďte mi laskavě exemplář vrátit po nahlédnutí. Druhým dokladem je opis článku "Otendenčním nekrologu" ze 23./7. 1921.

Přiložil jsem také svůj článkuček ze slavnostního čísla Elektrotechnického obzoru 1938, věnovaného památce B. Macha.

Těším se na Vaše další zprávy.

Váš zcela oddaný

Přiloženo: knížečka fotogr.
průpis

Ing. Dr. techn.
EMIL WALD,
BRNO-Žabovřesky.

Vondrákova 10.,

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Žabovřesky, Vondrákova 10

6.dubna 1946

Pan

Ing.Dr.techn. Karel Š a n d e r a ,
ředitel výzkumného ústavu

P R A H A - S t ř e š o v i c e
Cukrovarnická 10

Vážený pane doktore,

po odeslání svého doporučeného dopisu dostávám z Vítkovic opis Vašeho dopisu z 2.dubna. Z korespondence, kterou mi bratr poslal vyrozuměl jsem už dříve, že je celá věc dosud na vahách, ale přidržel jsem se první alternativy, abych nevnášel zmatek. Doporučujete ji teď také, jenom myslím, že to hlavní pořád k ní chybí - ten nový rukopis. Chápu také tu snahu Orbisu dostat tam hlavně životopisná data, vždyť i sám cítíte, že to má být příklad mládeži. --

Mám vlastní nedávnou zkušenost s anglickým autorem W.L.Braggem, když jsem zprostředkoval překlad jeho Electricity. Žádal zcela kategoricky, aby se k jeho textu nic nepřipisovalo, ale všechny poznámky aby se zpracovaly v samostatnou kapitolu. Uznal jsem toto jeho stanovisko, a ukázalo se, že je správné. K žádným dodatkům nedošlo, jistě jen k prospěchu knihy.

Máme tedy na vybranou: buď použití životopisu prof.F.Walda k pedagogickým účelům na způsob článku "O chudém hochu, který se proslavil" /vyšel skutečně v jednom kladenském listě, s hroznou neznalostí věci a s četnými neomalenostmi/, nebo chceme české odborné veřejnosti předložit názor anglického odborníka na zapomínaného českého vědce. V tom případě by snad stačilo poskytnouti panu Drucemu podklady pro stručné objasnění otcova češství, jak o tom uvažoval Br.E.Schmidt hned po prvním přečtení. Pak by ale ten ~~skutečný~~ skutečný český životopis byl druhou etapou, prací povolaného

našeho odborníka, který by už mohl navázat na ty oba slavné české chemiky. Na takovou práci se ale spěchat nesmí, má-li být důstojná.

Revím nic o tom, že by si otec byl přál, aby se o jeho osobě nemluvílo; vždyť jeho "Vzpomínky" dokazují, že ho mrzelo, když se o něm povídají dohady. Že si ovšem v první řadě stýskal na nezájem o svoje dílo je přirozené a je také při jeho přirozené, že kladá zájem o svoji práci nad zájem o svou osobu. Připomínám, že v separátě "Experiment a theorie v chemii" /1909/ píše otec na str. 16:

"... mohlo by se očekávat, že výklady o tomto předmětu vzbudily čilou diskusi a že byly chemiky buďto vyvráceny nebo potvrzeny, nebo alespoň zlepšeny. . . Chemikové jak čeští, tak němečtí, tak francouzští ^{čuvahy} ty prostě ignorují. Žádný chemický list o nich nereferoval, žádná chemická společnost se o nich neradila, ba ani žádný doktorant nevzal si práci, aby je vyvrátil."

A na str. 24. končí:

"Byl bych šťasten, kdybych v těchto snahách svých našel doma více pochopení a více podpory, než dosud, neboť tím mohla by se naše mladá česká chemie octnouti rázem v čele pokroku.

Nebude-li to však možno, dovedu pro svou věc také nadále zápasiti sám."

Myslím, že od té doby se poměry v naší chemii nijak nezměnily, a tak by bylo přece jen prvním úkolem, předložit ten anglický hlas nejprve našemu vědeckému světu.

A chceme-li zůstat věrni památce prof. F. Walda, budeme snad raději klásti důraz na váhu a méně již na vnější úspěch.

Peroučím se Vám

Váš zcela oddaný

P.S. Inženýr obou dopisů káru
dentálu F. Waldovi a E. Duvalovi

19/4/46.

Mr. E. E. E.

vracim se k tomu textu k tomu poslednimu
 slozenu s zalezlosti ke anglicke publikaci.
 Je to nomen, jsem smlouva, ze jsem ten original
 podle a podle jsem, ze jsem poslouha s prislusenstvem,
 coz rida uctim. Tamto autorovi asi uctivcem (jmena)
 k vni vyjmenim ke uctivostim otazky, ktere by
 to mohlo v cirkle prislusnosti dostat shodne formy
 v poslednim slovi jsem se tomu uctivce uctivat, cu
 mam tedy cirku, proto jsem toho toho uctivostim.
 Ted vam prip. vsem uctivostim a k lidem, ten blavim.
 Jste-li vam uctivostim uctivostim a jsem
 Vas
 God.

19.4.46.

S Druhem melim telefonem v Londyne v dubnu 1946
 vime Milan Havel.
 F-CW 14/11.55.

Ostrava, 26.VII.1946.

Milý Emile.

Odpovídám ihned na Tvůj dopis z 24.t.m.

Vypůjčil jsem si knihu Bohdana Čudoby, "Jindy a nyní, dějiny českého národa. Na stránce 426 se mluví o Marešovi a dále... " Medicína se také mohla opřít o výsledky dvou dříve odlišovaných a v této době takřka slývajících oborů: fyziky a chemie. Žádný z pěstitelů těchto odvětví se ovšem neodvážil tak daleko, jako laborant kladenských hutí František Wald-1861 - 1930-, který základní chemická pravidla, vyvedená z každodenní zkušenosti, jako na příklad zákon poměrů množných vykládal beze všech běžných předpokladů o atomech a molekulách jednoduchou cestou thermodynamickou. Zájmy druhých byly mnohem bližší technickým starostem. Jaroslav Formánek/1864-1936/ se zabýval spektrálními rezberý, zejména u organických barviv, Emil Votoček/x 1872/ chemií cukrů a způsoby merkurimetrickými, Josef Baborevský /1865/ hydratací iontů, která má značný praktický význam v elektroferesi; výzkamy všech tří/pozn. Fr.: Formánka, Votočka a Josefa Baborevského! dosáhly světového jména..... "

Je to hotový škandál! Ale já se již do ničeho plést nebudu, poslední Tobě známá záležitost mně dala poučení na další život.

Litujeme Boženku, že špatně spí. Ale snad se to vylí a snahou zlepší. Já jsem se vždy nejlépe vyléčil/mimo těch 6-ti operací/sám.

Abych nezůstal nic dlužen, sděluji Ti, že mi před časem říkal v Praze dr. Šandera, že má práci Two tschek nebo jak se to píše přeloženou. Kdybych se byl mohl zdržet v Praze, tak jsem si jí mohl přečíst. Řekl jsem mu v souvislosti co stojí nahoře, že má jednat s Tebou nebo se švagrem Edou, který má pěkný vlastní článek o otci vedle mých napsaných vzpomínek, které jsem odevzdal jako rukopis M A P. To jsou ty, které máte všici. Chce-li jich použít, má se na Vás obrátit, abyste je posoudili.

S Francií Petříkem jsem mluvil 3.V. v Kladně v laboratoři, kde jsme zápasili o primát 12 let, až jsem odtamtud vypad. Vzpomínám na něho v dobrém, ač by mi bylo i rodině v rodišti jistě lepší. Ale domohl jsem se svou silou a neunavnou prací, jak si sám pochvaluji, dosti významného postavení a mohl jsem být i boháč, nehledě k zisku na duši Víte-li něco o osudu F., napište mi. Já se k smrti neubiji v úřadě!

Jako náš Bůta i Jindřich.

Klára a na. prok.

Dami.

H. J. Sanders

27. II. 46

o Fwa Ue.

(Ami) Te opravdu minveradur a seletur vidomiti; psemā
Fevim se sm', protozi nam pomaly v azimē — splat
veliky' dluh, lety vidur malne de pamatze profesora Ued,
dvoete, natele, videde, tedurova a myshitele.

rozhodli se redaktoři věnovati ^{velké} památce chemika a myslitele jehož význam nebyl doceněn právě tak, jako dosah jeho teorií a úvah z oboru teoretické ~~chemie~~ fyzikální chemie byl častěji obdivován než pochopen.

prispívá k zachování jeho památky a je alespoň projevem úcty oddanosti a který česká veřejnost chemická zůstane vždy povinna svému snad největšímu členu.

B aborovský popsal celý život z čistě lidské stránky, život rozdělený běžnými událostmi a přeplněný prací.

Šimek /omyl-Fr.W.jun./ ~~profil práce~~ přehled W. uveřejněných studií; je to profil Waldovy práce drobné, nutné k ujasnění představ, které vedly prof. Walda k originálnímu způsobu myšlení, tím obdivuhodnějším, že se k němu dopracoval sám, bez jinde obvyklého prostředí a tradice. Vyjmenovaných sedmdesát prací inkl. s překlady zůstane vždy nabádacím pomníkem pro každého českého chemika.

Waldovu teorii fází a chemické stechiometrie podal v podrobném článku Ing. Dr. A. Kříž, který byl v letech 1913-1918 asistentem prof. Walda a tak měl příležitost zblízka pozorovat postup jeho prací.

Článek je založen na uveřejněných studiích, ale i na nepublikovaném rukopisu prof. Walda. /Ude asi o Křížem hledaný rukopis .Snad jej má Eda?/.

Zvláštní ceny mu dodává ta okolnost, že prof. Wald sám část /III/ z zprávy vypracoval a celou ji přečetl. /Fr. nevím zda to není omyl. Tatínek prohlédl rukopis Křížův psaný pro Baborovského fyzikální chemii, a ještě mi kdysi říkal, že to neučinil ve spěchu příliš pořádně a že tam jsou nějaké chyby. / Fr.W .27.I.1968.

Waldovo vlastní pojednání / v anglickém překladě pro Šimka / "Základy teorie chemických operací" / Š. píše dějů / uveřejněné ze Sborníku ČSAV z roku 1929, kde byla málo přístupná, seznamuje širší chemickou obec s poslední W. prací.

Tato 15-ti stránková práce ukazuje velmi dobře prof. Walda v jeho vlastním způsobu myšlení; je jeho dobrým portétem pro všechny, kdož naslouchali jeho skvělým a opravdu vzácně duchaplným přednáškám.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
ČESKOSLOVENSKÉHO PRŮMYSLU
CUKROVARNICKÉHO
PRAHA-STŘEŠOVICE, CUKROVARNICKÁ 10
TELEFON 705-89
STANICE DRÁHY: DEJVICE

Šandera
V PRAZE dne 27. II. 1946.

Pan

Ing. Dr. F. Wald,
ředitel,

Mor. Ostrava,

Vítkovické železářny.

Š352H.

Vážený a milý pane kolego!

V Akademii jsem právě dostal do rukou knížku s velmi pěkným životopisem pana prof. Walda. Posílám Vám recenzi pro případ, že byste si ji chtěl z Anglie opatřit. Pokouším se, zda se nepodaří ji vydat česky. Je opravdu mimořádně svědomitě a srdečně psaná. Těším se z ní, protože nám pomáhá - alespoň v cizině - splácet veliký dluh, který všichni máme k památce profesora Walda, člověka, učitele, vědce, technologa i myslitele.

Uctivě a srdečně Vás pozdravuje

Váš oddaný:

Šandera
Ing. Dr. K. Šandera.

Příloha: 350.

Opis méj:

Prof. Guadrat napsal pro Collection pěknou a přehlednou studii o Waldově činnosti v chemii analytické.

Zdůraznil, mnohé práce, které ukazují právě prof. Walda v plné výši jeho velikých schopností a které jsou dokladem způsobu myšlení na analytickou chemii, vědní disciplínu, jež je vlastně v celé své podstatě a v celém svém rozsahu založena na srovnávání nepřímých metod, resp. metod, založených na některé fyzikální vlastnosti.

Fyzikálně-chemické pojmání věci umožnilo Waldovi vypracovati a prohloubiti způsoby, k nimž zůstal slepým každý, kdo si této souvislosti neuměl představit.

Quadratova zmínka o osmi Waldových analytických studiích má značnou cenu i v tom, že ukazuje prof. Walda s hlediska často přehlíženého nebo neznámého.

Celý zbytek svazku je vyplněn původními pracemi žáků a přátel prof. Walda. Ukazují směr okamžitý současného výzkumu chemického u nás, zejména z oboru fyzikálně chemického, tedy z oboru vlastní disciplíny Waldovy.

Přel. pěkná fotografie prof. F. Walda tak, jak jsme jej znali v jeho obvyklém prostředí: při práci, která byla Waldovi tolik smyslem života a která mu umožnila zanechat významný odkaz a nesmrtelný příklad celé naší chemické vědě.